

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1355/2025
25.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Маја Глушчевић, адвокат из ..., против тужене Апотекарске установе „Дентал“ Куршумлија, чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3814/2024 од 22.01.2025. године, у седници одржаној 25.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3814/2024 од 22.01.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 4084/2023 од 09.10.2024. године ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је поништено као незаконито решење тужене о отказу Уговора о раду тужилји број .../... од 29.12.2023. године и Анекс Уговора о раду број .../... од 11.12.2023. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде штете, уместо враћања на рад, исплати 100.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиле да се обавезе тужена да јој по основу неисплаћене зараде исплати 15.000,00 динара са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужилји накнади трошкове парничног поступка од 166.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3814/2024 од 22.01.2025. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Нишу П1 4084/2023 од 09.10.2024. године у ставу првом изреке у делу у коме је поништено решење о отказу Уговора о раду, у ставу другом изреке, у делу у коме је обавезана тужена да тужилји исплати накнаду штете уместо враћања на рад у износу од 50.000,00 динара, као и у ставу четвртом изреке и жалба тужене у овом делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке у делу у коме је обавезана тужена да тужилји на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати

износ преко досуђених 50.000,00 динара, до тражених 100.000,00 динара, па се у овом делу тужбени захтев тужиље одбија као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију, тражећи трошкове ревизијског поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11....10/23 - у даљем тексту ЗПП), и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је засновала радни однос код тужене по основу Уговора о раду број .../... од 01.05.2023. године на неодређено време, у огранку тужене у ..., на радном месту Тужилји је дана 18.12.2023. године уручен Анекс Уговора о раду број .../... од 11.12.2023. године којим је промењен Уговор о раду у делу који се односи на место рада, тако да је одређено да ће тужиља послове обављати у огранку тужене у ..., који Анекс је тужиља побијала тужбом у овом парничном поступку. Након подношења тужбе ради поништаја Анекса Уговора о раду, тужена је тужилји уручила решење о отказу Уговора о раду број .../... од 29.12.2023. године услед престанка потребе за радом запослене због смањења обима посла код послодавца. У образложењу побијаног решења наводи се да је услед смањења обима посла у апотеци у ... тужена тужилју преместила на рад у апотеку у ..., због тога што је послодавац имао сазнања да ће запослена у тој апотеци дати отказ. Међутим, како друга запослена није дала отказ, то за тужилју није било посла у апотеци у Разлози за оглашавање тужилје вишком запослених су најмањи радни стаж, искуство, знање и способности у односу на остале запослене, којих је на радном месту ... било укупно тринаест. Пре доношења решења о отказу Уговора о раду није вршено поређење рада запослених који су обављали исте послове као и тужилја. Тужиља је истакла захтев за накнаду штете уместо враћања на рад.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су поништили као незаконито побијано решење о отказу уговора о раду, док је другостепени суд преиначио одлуку о накнади штете уместо враћања на рад у погледу висине, досуђујући тужилји износ од 50.000,00 динара. Према оцени судова побијано решење не садржи јасне и образложене разлоге за отказ уговора о раду тужилје, односно не садржи оправдане разлоге који су условили доношење решења, а којима се оправдава да баш тужилји, као вишку запослених, престане радни однос.

Ревизијом тужене неосновано се указује да је побијана пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на

потребе послодавца и то: ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла.

Одредбом члана 185. став 1. Закона о раду, прописано је да се уговор о раду отказује решењем, у писаном облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Тужена је била у обавези да приликом доношења решења о отказу уговора о раду да јасне разлоге због којих је тужила оглашена вишком запослених, при чињеници да је на радном месту тужиле било укупно тринаест запослених. Тужила, је у том смислу, морала бити изложена конкуренцији са осталим запосленима на истим пословима што подразумева образложену оцену резултата рада за сваког запосленог са описом сваког од елемената критеријума по предвиђеној процедури. Тек у ситуацији када би, применом критеријума, тужила могла да буде оглашена вишком запослених, а тужена не би била у могућности да је распореди на друге одговарајуће послове према њеној стручној спреми и радној способности, тужена је имала могућност да донесе решење о отказу Уговора о раду.

Услов за законитост решења којим се запосленом отказује уговор о раду, је између осталог, да исто садржи јасно образложење. У конкретном случају, како то правилно закључују нижестепени судови, изостало је образложење којим се оправдава одлука тужене о отказу уговора о раду тужиле као вишку запослених, односно, нису наведени оправдани разлози који се односе на потребе послодавца у смислу организационих промена и смањеног обима посла, нити су наведени критеријуми по ком основу је тужила, као једна од тринаест запослених на радном месту ..., испунила услове за отказ уговора о раду.

Наиме, критеријуми за утврђивање вишка запослених примењује се увек у ситуацији када је смањен број извршилаца на одређеним пословима (без обзира да ли је послодавац дужан да донесе Програм решавања вишка запослених или не), те је потребно да од више извршилаца на тим пословима, одреди ко од њих представља вишак зато што постоји конкуренција више запослених за једно радно место.

У конкретном случају, тужена није утврдила и применила критеријуме који би показали зашто је тужила вишак у односу на осталих дванаест извршилаца који то нису, а сви су обављали исте послове, односно у конкретном случају није постојао нормативни основ за оцену резултата рада тужиле, већ је тужени само образложио да је смањени обим посла а да је тужила имала најмањи радни стаж, искуство и знање, због чега су, и по оцени Врховног суда, нижестепени судови правилно закључили да критеријуми нису ни утврђени ни примењени, због чега је је оспорено решење незаконито и као такво поништено.

Како је усвојен захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилна и одлука у делу у коме је тужиле досуђена накнада штете уместо враћања на рад у правилно одмереном правичном износу од 50.000,00 динара.

Наводима ревизије се кроз указивање на погрешну примену материјалног права заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, са којих разлога се

ревизија не може изјавити, те су исти оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

Врховни суд је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић